

536 In Cap. XXIV. Ecclesiastici.

*Thuris dotes
immunitati
Marianae
adaptantur.*

*Mariana in
Deum religio-
nis charac-
teres.*

S. Damasc.

*Quo spectet
fy. bolam
thuris non
incis, seu
atomis.*

*Quid gra-
tius Delpara
ultroneus sue
Conceptionis
culius.*

discutit; alterum, quod ad aurium dolores conferat, in utraque hujus originariæ religiosis effectum agnoscimus, contrarium duplice item vitio oculorum, & aurium ab illa perfida Evana irreligiositate olim provenientium. Ut enim primum culpa ea commissa, & oculis misera errorum caligo universim effusa, & malè ab Adamis audire cœptum, occlusis nempe, non sine dolore, obedientiae auribus. Ergo Maria ab illa profructus immunis culpa & perspicacissima a Conceptione ipsa pervidit, perpexit, nullam pravae dispositionis ignorantiam admittens, & aures integrè & feliciter valentes fortia est, quibus divini præcepti vocem auscultata quam exactissimè fuit executa. Uno contentus hic sum Lamasce testimoni. ex Orat. 1. de B. Mariae Nativ. O divinum ac vivum simulacrum, ad quod Opifex Deus inventus est, mentem quidem divinitus gubernatam habens, ac Deo soli operam dantem, cupiditatem autem omnem ad id quod solum expetendum, atque amandum est, intentam; iram verò adversus peccatum dumtaxat, ipsiusque parentem. Vitam naturā præstantiorem habebis, non tibi ipsi: neque enim tibi ipsius causā progenita es, quo circa Deo habebis. Siste, & excede, Marianus vividum & expressum divinum simulacrum esse conditam, illi, cuius imaginem referebat, ab ipso creationis exordio addictissimam, nihil preter Deum & patrem; uni Dei adversario, nempe peccato, peccatique auctori adversam; vitam a prima generatione naturā omnino superiorē uni omnino Deo consecratam. Quinam alii puræ, ac synceræ religiosi characteres? Pergit subdere utramque religiosi cerissimam notam; perspicacem, atque perspicuum veri cognitionem, divinæque Legis obtemperantiam. Oculi tui semper ad Dominum, perenne atque inaccessum lumen intuentes: aures divinum sermonem audiunt, ac Spiritus cithara oblectantur. Sic Virgo Mater sacrum thuris religiosi cultum mirificè complevit, quo suam se domum vaporasse inquit: Et quasi thus non incisum vaporavi habitationem meam. Id autem perinde est, atque dixisset, hanc se domi apud se religionem semper fuisse professam.

2012 Sed est quod in superiori illo Epitheto lectissimi thuris disquiram? Quasi libanus non incis. Cur thus hocce atomum? quo symboli sensu? An integratatem Virginis inuit, quæ virgineo illibata corpore Filium suum ex sacro utero thurifera nobis arbos effudit, divinæ religionis exemplar lucidissimæ? An atomum dicit thus, quod religiosus Mariæ in Deum cultus numquam sectus, numquam divisus? Una illa unum Deum, uno atomoque religionis cultu semper venerata. Nos quidem omnes thus violavimus, atque in partes divisimus, dum ab uno dicessemus originariam per culpam Numine. An non incisum dixit Libanum, quod spontaneum thus generosius, pretiosius, gratius? Et quidnam inde ad institutum? Ultroneamne diu futuram hanc Marianæ conceptionis colendae religionem? Video. Et quid præterea Gratior rem, ac pretiosiore eorum hunc voluntarium cultum quæ sit aliis præcepto injunctus & exactus, v. g. Virginitatis Marianæ celebrandæ? Vir doctus & gravis Jerony. de Florentia celeberrimus in Regia curia Regius concionator è nostro Sodalito Ser. 1. de Conceptione §. 1. pronunciat, non semper hoc

fuisse minus meritum, quia non ex præcepto necessarium, ut defensio Virginie purissima effectum agnoscimus, contrarium duplice item vitio oculorum, & aurium ab illa perfida Evana irreligiositate olim provenientium. Ut enim primum culpa ea commissa, & oculis misera errorum caligo universim effusa, & malè ab Adamis audire cœptum, occlusis nempe, non sine dolore, obedientiae auribus. Ergo Maria ab illa profructus immunis culpa & perspicacissima a Conceptione ipsa pervidit, perpexit, nullam pravae dispositionis ignorantiam admittens, & aures integrè & feliciter valentes fortia est, quibus divini præcepti vocem auscultata quam exactissimè fuit executa. Uno contentus hic sum Lamasce testimoni. ex Orat. 1. de B. Mariae Nativ. O divinum ac vivum simulacrum, ad quod Opifex Deus inventus est, mentem quidem divinitus gubernatam habens, ac Deo soli operam dantem, cupiditatem autem omnem ad id quod solum expetendum, atque amandum est, intentam; iram verò adversus peccatum dumtaxat, ipsiusque parentem. Vitam naturā præstantiorem habebis, non tibi ipsi: neque enim tibi ipsius causā progenita es, quo circa Deo habebis. Siste, & excede, Marianus vividum & expressum divinum simulacrum esse conditam, illi, cuius imaginem referebat, ab ipso creationis exordio addictissimam, nihil preter Deum & patrem; uni Dei adversario, nempe peccato, peccatique auctori adversam; vitam a prima generatione naturā omnino superiorē uni omnino Deo consecratam. Quinam alii puræ, ac synceræ religiosi characteres? Pergit subdere utramque religiosi cerissimam notam; perspicacem, atque perspicuum veri cognitionem, divinæque Legis obtemperantiam. Oculi tui semper ad Dominum, perenne atque inaccessum lumen intuentes: aures divinum sermonem audiunt, ac Spiritus cithara oblectantur. Sic Virgo Mater sacrum thuris religiosi cultum mirificè complevit, quo suam se domum vaporasse inquit: Et quasi thus non incisum vaporavi habitationem meam. Id autem perinde est, atque dixisset, hanc se domi apud se religionem semper fuisse professam.

2013 Denique adest balsamum non mixtum, id est, purum, ac syncerum, non aliis mixtibus adulterat; quod neque maculam, syncerum quid pro Deo & im- munitate suppedivit.

Balsamum
syncerum
quid pro
Deo & im-
munitate
suppedivit.

2014 Nefas præterire S. Bonaventuram sic ad rem nostram opportune loquentem in speculo c. 5. Apud Deum gratiam invenit, veram S. Bonav. itaque & puram, nulla adulterina mixtura vi- titatam, ut verè dicere possit: Quasi Balsamum non mixtū odor meus. Balsamum Mariæ est unius gratie, qua Maria copiosissime infusa est. Unde Bernardus loquens de illo verbo: Spiritus S. superveniet in te, ait: Pretiosum illud Balsamum tanta tibi copia, tantaque plenitudine in- fluet, ut copiosissime effluat circumquaque. Balsamum

Nota.

Pars III. ad V. 20. 21.

537

unguentum suave, ex variis nempe aromaticis speciebus compositum. Quasi dicat: Totus Christus quantus-quantus est, totus est odoratissimum gratiarum & virtutum omnium unguentum. Inde ab Hebr. Messias appellatus, à Christus, id est, unctus, Græcis Christus, qui Latinus sonat unctus. Unguentum quidem non alabastro conclusum, sed effusum; in nos planè; effusum quasi ex vase in vas, ut Hebræa exprimit: ut simus tanquam vasa quædam, sive myrothecia, quibus suavitissimum illud unguentum circumferatur, & exhaletur. Hoc quippe sibi vindicat Christiani, stianorum nomen, & professio, ita appellatio, id est, unctus, ut ex illis inveniatur. Quapropter Naz. Orat. in S. Baptis- si odo- ratur ex illis. S. Jerony. Addi ex Hierony. hoc extremum omissum à Bonaventura, nondum immunitatem Virginis in speculo illo vide. Addo quod suppri- mire etiam ex Bernardo, quem citat: Redem- pturus humanum genus, premium universum con- tut in Mariam. Ut quid hoc? Forte ut excusatur Eva per Filium, & querela viri adversus feminam deinceps sopiretur. Ne dixeris ultra, ô Adam: Multier, quam dedisti mihi, dedit mihi: causa exhaustum odorem, spiritali modo il- S. Nazianz.

S. Bernard.

mit etiam ex Bernardo, quem citat: Redem- pturus humanum genus, premium universum con- tut in Mariam. Ut quid hoc? Forte ut excusatur Eva per Filium, & querela viri adversus feminam deinceps sopiretur. Ne dixeris ultra, ô Adam: Multier, quam dedisti mihi, dedit mihi: causa exhaustum odorem, spiritali modo il- S. Nazianz.

lud accipientes, atque ab eo illa efformati, & com- mutari, ut ex nobis quoque suavis odor effetur. Ac si dicat: Christianos esse, id est, inunctos a Chri- sto, perinde omnino est, atque aromatiferos Christi esse, qui Christum, Christique virtutes olere semper debeamus, & exhaleare ubique.

2015 Sat dictum de odoratissimis aromati- bus à Siracide adductis pro commendanda Ma- rianæ immunitate ab originali contagio. Illud hic addendum, ad instar horum aromatum suum diffundere quaquaversus odorem Dei- parum Virginem. Spirat enim ipsa cinnamo- num, balsamum, myrram, storacem, galba- num, ungulam, aloem, & thus: promanat ab ipsa, quasi ab iis aromatibus circumqua- que odor jucundissimus. Quid hoc? Odoris symbolum pro notitia & fama usurpatur.

Fama Ma-
rianæ im-
munitatis
quoquever-
sus diffusa.

Erit igitur odor, quem Maria spirat, notitia celeberrima, & publica fama suæ præser- vationis, suæ immunitatis, suæ purissimæ Conceptionis, suæ originariæ innocentia, per universum orbem suavitissime diffusa, ubique decantata, vel in cœlis ipsis ab Angelis uni- versis, à Beatis illius triumphantis Jerosolymæ civibus, qui jucundissimam hauriunt odoreatissimæ Reginæ fragrantiam, & immor- tales gratias aeternum toti Trinitati refe- rent pro Matris sanctissimæ præservatione. Quidquid enim in Maria & per Mariam di- vina peregit Omnipotens, Mariam ostendit præservationis odore jucundissime fra- grantem.

Moralis elucidatio.

S E C T I O L I I .

Christiani sumus toti aromatiferi, incompa- randam Christi fragrantiam quaqua versus diffundentes.

2016 V idilli jam, qua ratione Christus Do- minus ad instar sit odoratissimorum aromatum longè latèque gratissimum spiran- tum halitum? Certè qui Christiano insignitur nomine, Christianaque tantopere gloriamur professione, toti sumus aromatiferi operæ pre- tium est, incomparandam Christi fragrantiam in nobis inhabitantis usquequaque, & quacun- qua diffundentes. Sic enim Christus per nos ita suaviter sese odoratum exhibebit, ut vel occupatos hominum sensus invadat, agnosca- tur, & honoretur ab impiis, ab infidelibus. Ut enim Plin. I. 13. c. 3. Summa commendatio unguentum est, ut transeunte famina odor invi- tet aliud agenes.

Plini.

2017 Hinc illud Cant. 1. 2. Oleum effu- sum nomen tuum. LXX. unguentum, Arabic,

S. Chrys. gale suffumigatorium sive thuribulum, quoque accesserimus cœlesti fragrantes unguento, ac spirituosi suaveolenia.

2018 Pauli haec decantatissima doctrina est

2. ad Cor. 2. 14. Odorem notitiae sive manifestat 2. Cor. 2. per nos Deus in omni loco, quia Christi bonus odor 14.

sumus Deo. Quid hoc, quæso? Divinè expli- cat Bern. Ser. 12. in Cant. Paulus vas electio-

nis: revera vas aromaticum, vas odoriferum, Christum & resertum omni pulvere pigmentario: Christi semper olet.

enim erat bonus odor in omni loco. Etenim, dum Apostolus vas electionis factus est, ut portaret nomen Domini, quod est suavitissimum,

jucundissimumque unguentum, sic sese ad Christi exemplum efformavit, divinâ auxiliane gratiâ, ut non nisi miros ex se omnium vir-

tutum odores aspiceret, quibus Christus ubi- que manifestabatur: bene semper olebat, quia semper Christum olebat, ita ut, transeunte illo, odor invitaret aliud agentes ad Christi cultum & imitationem. Et talis profectò debet esse Christianorum vita, ut bene semper oleat, dum semper Christum olet per Christianarum virtutum exercitum, per quod

Christi bonus odor sumus Deo. Promide Chrys.

ad ea Pauli verba Ho. 5. Sumus tamquam re-

S. Chrys. gale suffumigatorium sive thuribulum, quoque

accesserimus cœlesti fragrantes unguento, ac

spirituosi suaveolenia.

2019 Quò spectat Davidicum illud geniali in Metro: Myrrha & gutta & casia à vesti- ps. 44. 9.

mentis tuis, à dominibus eburneis, ex quibus dele-

Elaverunt te filia Regum in honore tuo. Ps. 44.

9. Preme illa, à vestimentis tuis, & à dominibus eburneis.

Si fragrantia aromatum illorum à vestimentis Chri- fff, qua ratione à dominibus e-

burneis? Num suavitissimus illius unguento o-

dor tum ex Christi vestimentis, tum ex illis eburneis dominibus dimanat? Ita planè res A Christi

vestimentis, id est, huma- na ejus na-

ura, mira fragrantia,

quam aspi- rant domus eburneis, id est, anima-

Clem.
Alexand.

spiritualem omnium virtutum fragrantiam adspicit, per quam bonus Christi odor sunt, Christi ipsi jucundus admodum. Ex quibus, domibus scilicet eburneis; vel explicatur: propter quas thecas, sive capsas aromatferas & odoriferas, delectaverunt te filiae Regum, id est, animæ Iustæ, in honore tuo. Hinc illud Clem. Alex. monitum l. 2. Pædag. c. 8. Oportet viros in primis apud nos unguenta non olere; sed vita probitatem. Spiret autem fæmina Christum, qui est regalis unctio, non unguentum.

Ex ore fideliū odora-
tissima verba Christi
olentia.

2020 Neque hinc abeat fine notatiuncula, illa Hieron. translatio. Myrrha, & gutta & cassia à vestimentis tuis, de templo dentium. Quid templum dentium, nisi os Christianorum? Ita licet per accommodationem interpretari. Evidenter ab hoc templo perfillare, & perflore debent myrra & gutta, & cassia, horum nempe aromatum odor suavissimus, id est, odoratissima verba, quibus auditores summa jucunditate perfundantur, quasi non purum hominem, sed Christum ipsum auſcultent è templo suo loquentem, & odorem notitiae suæ ab humano ore manifestantem. Nyslenus audi Hom. 14. ad illa verba, Nyslenus: An experimentum quarum est ejus, qui in me loquitur Christus? Ajebat Paulus 2. Corinth. 13. cum jam se bonum Christi odorem appellasset. Hunc ore suo, id est, oris sermonibus inhalare testatur. Hic ille est oris odor, à quo Christiana Ecclesia commendatur Cant. 7. 8. Odor oris tui, sicut malorum. Nempe, ut interpretantur tres Patres apud Theodoretum: Gratia Spiritus sancti, mentem impletis suavitatem, quam tu à spacio suscepimus in nos infundis. Nam sicut poma sibi odoratu suavia, sic ipsa nobis odorifera sermonum venient. Subinde de seipso psallebat David Ps. 44. 1. Eructavit cor meum verbum bonum. Nonnulli vertunt: protulit, profudit cor meum sermonem optimum. S. Hieronymus in cap. 60. Isaiae, & Ep. 14. 6. per ructum hunc, odorem bonum intelligit ex corde per os emissum. Cum enim ex abundantia cordis losquatur, si cor odorata Christi aromata in se contineat, verba ori subministrabit odoris suavissimi, gratum ac purum anhelitum; si sicut aromatferæ Libani plantæ thure exfundant, ac myrra, quia nobilem succum intra corticem gignunt occulte, quem deinde coctum atque maturum foras effundunt. Relate Bernardus ad illa Psalmi verba, Ser. 67. in Cant. Odorem portat ructus. Bonum vas sponsa Domini mei, & bonus mihi odor ex illa. Deinde de ipso Davide abunde odorò subdit: Jesu bone, quantam meis naribus & auribus j'le infudit suavitatem in ructu de oleo latitiae, ex myrra, & gutta, & cassia à vestimentis tuis, à dominibus eburneis: ab ore nempe suo, quod ad instar extitit eburneæ domus, sive templi dentii. Talia debent esse Christianorum ora, tales & ipsi odoratissimi aromatiferi.

Cant. 5. 13. 1021 Cant. 5. 13. inter alia signa, quæ Ecclesia exhibet, ut Sponsus Jesus dignoscatur,

illud præclarum: Genæ illius sicut areola aromatum confite à pigmentariis. LXX. vertunt: Sicut Phialæ aromatis germinantes unguenta. Quid hoc? Certè, per genas nonnulli Martyres intelligendos putant suo sanguine infectos; ali vero Ecclesiæ Prælatos; ali Virgines pudibundas: Philo autem, & Justus omnes accipiunt Sanctos aromatibus, id est, virtutibus fragrantes. Et sicut ex genis cognoscitur homo, iuxta illud Isai. 3. 9. Agnitus vultus Isai. 3. 9. eorum respondebit eis; ita planè ex Jufstrom vita & actionibus apertissima Christi Domini in eis sublatens & operantis comparatur. Bene hoc sit. Sed quid Phialis aromatiferis unguenta preferentibus cum genis, cum Justis? Non parum profecto. Nam quemadmodum Phialæ, pyxidæ, alabæstra, aliaque ejusmodi vasa aromatibus plena quæ in se continent odoramenta, manifestant per halitum, quem exspirant suavissimum; sic Iusti, qui Christum Christique virtutes portant in animis suis, tanquam divinissima miræ fragrantæ aromata, Christum ipsum vita & moribus, dicitis factisque suis manifestant, quasi aromatiferi. Nyslenus audi Hom. 14. ad illa verba, Nyslenus:

Talis Phiala Paulus erat, qui aperta veritate se ipsum omnibus probabat, &c. dum per Christi fragrantiam varias virtutes in auditoribus quasi quedam unguenta conficeret.

2022 De his Phialis aromatiferis capit idem Nyslenus illa ejusdem Sponæ verba Cant. 6. 1. 6. 1. Dilectus meus descendit in horum sium ad areolam aromatis. Vel ex LXX. translata: ad Phialas aromatum. Hortus Christi Ecclesia est universa; sed Phialæ aromatum illi sunt, qui Christi bonus odor sunt in omni loco. Phiala aromatis (ait Nyslenus) hic pro loco sumuntur, ubi Sponsus degat. Ut inde discamus, non versari sponsum ea in anima, ubi virtutum quedam sit solido, sed que aromatis est Phiala, & unguenta profert. Si bonum Christi odorem, si Christianarum virtutum fragrantiam non spires, uti aromatiferæ Phiala, in te nequaquam Christus inhabitat; qui, cum sit instar odoratissimi unguenti, non potest non mirificos aspirare odores, & suavitates exhalant ab habitaculo suo, à suis Phialis aromatiferis. Quò refero illas Apoc. 5. 8.

cal. Phialas aureas plenas odoramentorum, quas præ manibus habebant viginti quatuor illi Seniores Agnum Divinissimum, flexis pollicitibus, adorantes. Est enim multorum existimatio, Phialis aureis corda Sanctorum latitudine charitatis patentia designari. Et licet facer Textus odoramenta illa de orationibus Sanctorum interpretetur, in eo id accipio sensu, quod Oratione corda nostra bonis virtutum odoramentis impleta ignescunt, juxta illud Ps. 38. 4. Conclavit cor meum intra me, & in meditatione mea exardescet ignis. Sic cordis aroma effervescunt, gratumque odorem aspirant, omnemque fumum suaveolentem exhalant.

Verf. 22.

Vers. 22. Ego quasi Terebinthus extendi ramos meos, & rami mei honoris & gratiae.

Vers. 23. Ego quasi Vitis fructificavi suavitatem odoris, & flores mei fructus honoris & honestatis.

ARGUMENTUM.

Gloriosa Christianæ Ecclesiæ dilatatio.

cis ab Interpretæ nostro Vulgato honestatem dici ipsas divitias, ut vulgo divites appellantur honesti.

2023 Rursum, præmittere oportet, quid Terebinthus sit, quid vitis, & utriusque dotes & commoda, à quibus præsens ducitur comparatio. Etenim Siraci fermo est non dete-
rebintho Macedonia, de qua Plin. l. 13. c. 6. Plini. brevis arbor, sed de Syriaca in Damasco, qua magna est & proceræ, materies ei admodum len-
ta, & fidelis ad vetustatem, flos racemosus oli-
væ modo, sed rubens, folia denfa. Et l. 14. c. 20. Optimam tenuissimam resinam fundit. Et l. 16. c. 21. ait, hujus arboris folia non decide-
re. Theop. l. 3. Hist. Plant. c. 15. Terebinthus Theophras. alia mascula est, alia femina, & mascula quidem sine fructu. In Damasco Syria magna, copiosa, pulchraque: materies ei lenta, radices va-
lide, & profundæ. Sic comam habet celsissi-
mam, sic ramos in longissimum expandit benè ra-
dicata. Et quidem ex sacris literis claret, te-
rebinthum esse arborem maximè spectabilem,
amoenam, frondosam & ob proceritatem &
oppositatem gratissimam, quæ longè lateque suos
extendit ramos. Unde Isai. 6. n. ultimo, lo-
cutus de paucorum Judæorum ad Christum
convertendorum gloria, exaltatione, ac dilata-
tione, ait: Convertetur, & erit in ostensionem,
sicut terebinthus, qua expandit ramos suos. Id
est, ea pars, qua fuerit ad Christi fidem con-
versa, primitiva scilicet Ecclesia, extendetur
& propagabitur instar terebinthi. Et Oseas c. Ose. 4.
4. effatur, gentes, & idololatras Hebreos ad
sacrificiorum usus, & ritus elegi terebin-
thum, quia bona erat umbra ejus. Ubi pro te-
rebintho subeft vox elæ, Græcus Interpres
per circuionem quamdam reddit, arboris
coadumbrantis, & Theodoretus, sub arbore
umbrofa.

2024 Atqui vox οὐσία, id est, honoris, ut Vulgatus habet, significat etiam gloriam, ma-
jestatem, splendorem, dignitatem, existimationem, celebrem opinionem. Verbum autem οὐσία, significat non solum fructificare, sed &
germinare, suppullulare, emanare. Deinde vox οὐσία non tantum suavitatem odoris, redolentiam, bonam fragrantiam, sed etiam odoris gratiam. Eſi pro οὐσίᾳ alii apud Drusium legant χάρις; χάρις vero gratiam significat, beneficium, beneficentiam, studium, meritum, donum, manus. Ac demum dictio πλοῦτος, quam Vulgatus extulit honestatis, significat quoque divitias, opulentiam. Inde Pluto dis Pater seu divitiarum. Et quidem, ut nota Drusius, constat ex aliis sacrae Scripturae lo-

2025 Rursum, præmittere oportet, quid te-
rebinthus sit, quid vitis, & utriusque dotes
& commoda, à quibus præsens ducitur comparatio. Etenim Siraci fermo est non dete-
rebintho Macedonia, de qua Plin. l. 13. c. 6. Plini. brevis arbor, sed de Syriaca in Damasco, qua magna est & proceræ, materies ei admodum len-
ta, & fidelis ad vetustatem, flos racemosus oli-
væ modo, sed rubens, folia denfa. Et l. 14. c. 20. Optimam tenuissimam resinam fundit. Et l. 16. c. 21. ait, hujus arboris folia non decide-
re. Theop. l. 3. Hist. Plant. c. 15. Terebinthus Theophras. alia mascula est, alia femina, & mascula quidem sine fructu. In Damasco Syria magna, copiosa, pulchraque: materies ei lenta, radices va-
lide, & profundæ. Sic comam habet celsissi-
mam, sic ramos in longissimum expandit benè ra-
dicata. Et quidem ex sacris literis claret, te-
rebinthum esse arborem maximè spectabilem,
amoenam, frondosam & ob proceritatem &
oppositatem gratissimam, quæ longè lateque suos
extendit ramos. Unde Isai. 6. n. ultimo, lo-
cutus de paucorum Judæorum ad Christum
convertendorum gloria, exaltatione, ac dilata-
tione, ait: Convertetur, & erit in ostensionem,
sicut terebinthus, qua expandit ramos suos. Id
est, ea pars, qua fuerit ad Christi fidem con-
versa, primitiva scilicet Ecclesia, extendetur
& propagabitur instar terebinthi. Et Oseas c. Ose. 4.
4. effatur, gentes, & idololatras Hebreos ad
sacrificiorum usus, & ritus elegi terebin-
thum, quia bona erat umbra ejus. Ubi pro te-
rebintho subeft vox elæ, Græcus Interpres
per circuionem quamdam reddit, arboris
coadumbrantis, & Theodoretus, sub arbore
umbrofa.

2026 Adde, easdem dotes terebintho tri-
bui, quas balsamo à Petro Pena, & Matth.
Jobelo in stirpium adversariis. Signanter no-
tandum, terebintho vim esse continendi, &
roborandi uterum, ejusque fluxiones sistendi,
ut ait Dioſ. l. 1. c. 76. addito 75. ubi easdem
vires tribuit terebintho, quas lentisco, sed &
c. 77. ait, resinam terebinthinam correspondere
lentilæ resinæ, cuius oleum contra omnia
vulva mala efficax, enuntiarat idem Auctor c.
40. Quod hic observes velim, ut agnoscas,
qua ratione sterilitatis opprobrium, quod pa-
tiebatur primitiva Ecclesia, ablatum omnino
sit per Christum & Deiparam terebintho de-
signatos, de quo infra.

2027 Deinde, de vite, deque vitium gene-
ribus, odore, flore & fructu ad nostri argu-
menti intelligentiam, videndum Plin. l. 14. à
c. 1. latè de hisce rebus edifferens. Nonnulla
dabimus sparsim inferius. Observanda tamen
hic vitis fecunditas, & celebris amplitudo.
Est enim fecundissima inter omnes plantas.
De una vite Romæ in Livia porticibus ful-
dales inambulationes umbrosis operculis ope-
rante ait Plin. eo l. 14. c. 1. duodenis mysti am-
phoris